Anonimno. Novi slovenski operi. 1896, Ljubljanski zvon

mezi Jihoslovany (v „Osvěti“) in druge doneske raznih pisateljev kakor: Polivke, Pastrnka, Vlčka, Kulakovskega, Pêtuchova, Hanuša, Machála i. dr., ki so razpravljali o Šafařiku kot pesniku, kritiku in estetiku, historiku, jeziko slovcu, paleografu i. t. d. ter priobčili te razprave v raznih periodičnih izdajah in časnikih. Žalibog, da ni mogel pisatelj omeniti nobenega doneska, ki bi bil došel od Jugoslovanov! Slovaki sami so storili jako malo in nam niso podali skoro nič novega; najboljše je, kar so povedali o njegovem rojstnem kraju Kobelárovo. Pri Čehih pogreša dr. Murko kak članek o zaslugah Šafařikovih za češki jezik in literaturo, kakor se je tudi na njegove zasluge za etnografijo, mitologijo in pravoznanstvo premalo oziralo. Za nas Slovence je zlasti važno, da je dr. Murko razjasnil napeto razmerje med Kopitarjem in Šafařikom in opral pege, katere so Šafařikovi biografi po krivici nadeli Kopitarjevemu značaju. Spis razodeva ostro, fino, kritično oko, ki diči dr. Murka kot literarnega historika. Saj pozna dr. Murko, kakor malo kdo češko slovstvo in zlasti dobo čeških romantikov, med katere spada tudi Šafařik; o tem se lahko prepričamo iz njegovega obširnega dela o vplivu nemške romantike na češko slovstvo, ki v kratkem izide.

Fr. Vidic.

Knjige družbe sv. Mohorja za l. 1897. so ravnokar izšle ter so naslednje: 1. Zgodbe sv. pisma. III. snopič. — 2. Molitvenik: Marija Devica, majnikova kraljica. — 3. Slovenska pesmarica. I. zvezek. — 4. Naše škodljive rastline. V. snop. — 5. Slovenske večernice. 49. zv. — 6. Koledar za leto 1897. — Prelepe knjige ocenimo prihodnjič, že sedaj pa opozarjamo na najimenitnejšo letošnjo publikacijo, to je na I. zvezek „Slovenske pesmarice“, ki sta ga priredila župnik Jakob Aljaž in glasbenik M. Hubad. Kdor ni ud družbe sv. Mohorja, naj si le omisli to znamenito knjigo, ne bode mu žal. Stane pa ude 50 kr., neude 70 kr.

Novi slovenski operi. Letošnja sezona nam donese uprizoritev dveh izvirnih slovenskih glasbenih del. Priznani in cenjeni skladatelj Ant. Foerster je predelal spevoigro »Gorenjski slavček« v opero; — V. Parma pa, skladatelj opere »Urh, grof celjski«, je zložil novo enodejansko opero »Ksenija«. Dejanje ji je povzeto iz južnoslovanskega življenja. Ksenija prosi slučajno pribežališča v samostanu, kjer je njen ljubimec; le-ta je ondu iskal utehe nesreči, ko ju je razdružila neprijazna usoda. Ljubav se porodi z nova v njiju srcih; tedaj pa pridrvi Ksenijin zalezovalec ter prisili meniha, svojega brata, na dvoboj, očitajoč mu prevaro in pregrešnost. Da zabrani bratomor, se žrtvuje Ksenija. — Dejanje, dasi romantično, je dobro razpleteno in podaje komponistu dovolj prilike, da dokaže svoje muzikalne zmožnosti. Zlasti hvalijo skrbno instrumentacijo opere.

Slovensko gledališče. V listku zadnjega zvezka »Ljubljanskega Zvona« se očita intendanciji slovenskega gledališča, da je premalo dovzetna za nasvete, ki ji dohajajo od drugih. Mogoče, da je v katerem oziru to res; kar pa se tiče sestave repertoarja za tekočo sezono, tej tožbi ne moremo pritegniti.

Iz gledališkega »bulletina«, katerega je intendancija še pred otvoritvijo gledališča objavila, smo se uverili, da je upoštevala, kolikor se je sploh dalo, razne migljaje, ki so ji glede tega došli, in da nasvetov ni prezirala, tudi če so ji prihajali od manj prijateljske strani. Intendancija slo-

dLib.si Digitalna knjižnica Slovenije